

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. JUDr. Petrem Vališem, advokátem, se sídlem Balbínova 1093/27, Praha 2, proti žalované: **Bezpečnostní informační služba**, se sídlem Nárožní 1111/2, Praha 5, proti rozhodnutí ředitele žalované ze dne 8. 11. 2022, č. j. 1231-4/2022-BIS-1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2023, č. j. 10 A 112/2022-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 1. 8. 2022, č. j. 804/2022-BIS-64 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), zrušila podle § 101 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění účinném od 1. 2. 2022 (dále jen „zákon o utajovaných informacích“), platnost žalobcova osvědčení pro stupeň utajení „Tajné“ (dále jen „osvědčení“), neboť přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona o utajovaných informacích ve spojení s § 14 odst. 3 písm. d) a g) téhož zákona.

[2] Ředitel žalované shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) podle § 131 odst. 4 zákona o utajovaných informacích zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

II.

[3] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Ten žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Městský soud neshledal důvodnou žádnou z uplatněných žalobních námitek. S oporou o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 267/2015-38, dovodil, že chybné označení funkce osoby zodpovědné za vydání rozhodnutí („vrchní ředitel Bezpečnostní sekce“ namísto „Bezpečnostní ředitel“) a absence otisku úředního razítka (červené kulaté razítko „Bezpečnostní informační služba“ č. 20 s malým státním znakem) nezpůsobují nezákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobce nemohl mít žádné pochybnosti o tom, kdo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vydal a že k tomu byl oprávněn. Stejně tak chybějící otisk zmíněného úředního razítka nemohl v žalobci vyvolat pochybnost, zda rozhodnutí správního orgánu prvního stupně skutečně vydala žalovaná, protože se v něm nachází mnoho formálních znaků patřících žalované, obsahuje jméno úřední osoby, která jej vydala, včetně jejího vlastnoručního podpisu, a žalobce si jej v den jeho vydání osobně převzal na pracovišti žalované. Podle městského soudu tak uvedené formální vady nemohly narušit žalobcovu právní jistotu či jej zkrátit na jeho procesních právech. Mimoto ředitel žalované v napadeném rozhodnutí existenci těchto vad připustil a následně došlo k jejich opravě jakožto zřejmých nesprávností podle § 122 odst. 6 zákona o utajovaných informacích. Městský soud za nedostatek nepovažoval neuvedení počtu utajovaných příloh, neboť žalovaná na str. 2 svého rozhodnutí identifikovala oba utajované dokumenty jejich jednacími čísly.

[5] Městský soud za jádro sporu označil otázku, zda žalobce při osobním setkání s neoprávněnou osobou zavinil příčinu ke zrušení svého osvědčení. V tomto směru předně poukázal na relevantní právní úpravu obsaženou v § 12 a § 14 zákona o utajovaných informacích a na judikaturu týkající se principů přezkumu správních rozhodnutí vydaných na podkladě utajovaných informací. S odkazem na uvedenou judikaturu zejména zdůraznil, že je přípustné, pokud některé informace zůstávají účastníkům správního řízení utajeny a nelze je výslovně hodnotit ani ve vydaném rozhodnutí, což však musí být vyváжено v rámci soudního přezkumu. Soud je přitom oprávněn zkoumat důvody a postup napadeného rozhodnutí v úplnosti, tedy i nad rámec žalobních bodů, a zjištěné skutečnosti může ve svém odůvodnění popsat jen tak, aby nepopřel smysl ochrany utajovaných informací. Dále městský soud připomněl závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011-101, podle kterých se soud kromě významu utajovaných informací musí věnovat také jejich věrohodnosti; musí tedy být zřejmé, jakým způsobem byly získány. Vzhledem ke kontrolní funkci správního soudnictví vůči veřejné správě soud nemůže bezpečnostní službě bezprostředně uvěřit, aniž by měl možnost ověřit, že její tvrzení spočívají na skutečných a pravděpodobně pravdivých informacích.

[6] Po seznámení se s utajovanými informacemi měl městský soud za to, že popis žalobcova chování obsažený v napadeném rozhodnutí je s ohledem na předmět řízení dostatečný, neboť žalobce z něj získal konkrétní představu o jednání, které mu bylo kladeno za vinu. Utajované informace mu nebylo možné zpřístupnit, protože by mohl rozpoznat, jak byly získány. Zjištění žalované jsou podle městského soudu zároveň důvěryhodná, což dokládá úplný přepis rozhovoru žalobce s neoprávněnou osobou a DVD s autentickým

pokračování

záznamem setkání těchto osob. S žalobcem městský soud nesouhlasil ani v tom, že schůzka s neoprávněnou osobou byla monitorována v rozporu s právními předpisy, protože mezi utajovanými informacemi se nachází také jednáací čísla rozhodnutí včetně aktu opravňujícího žalovanou k pořízení předmětného záznamu. Ohledně věrohodnosti těchto podkladů pak rovněž nevznikly žádné pochybnosti.

[7] Městský soud tudíž ve shodě s žalovanou dospěl k závěru, že žalobcovo jednání představovalo bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) a g) zákona o utajovaných informacích. Přitom poukázal na to, že předmětná ustanovení nevyžadují, aby žalobce přímo prozradil utajovanou informaci, ale postačuje, že jeho jednání mělo vliv na jeho důvěryhodnost, mohlo ovlivnit jeho schopnost utajovat informace a také, že žalobce uvedl nepravdivé informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu v bezpečnostním řízení. Tím, že žalobce neoprávněné osobě předal velké množství citlivých informací o běžné činnosti žalované, současně porušil povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu služby podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění účinném od 1. 2. 2022 (dále jen „zákon o služebním poměru“). Zejména vyzrazení informací o postupech žalované při používání zpravodajské techniky, respektive o tom, jak její použití odhalit, označil městský soud za závažné. Poukázal i na to, že k uvedenému jednání došlo v nedávné době (4. 8. 2021) před vydáním rozhodnutí žalované a při následném pohovoru s žalovanou dne 16. 6. 2022 (dále jen „pohovor“) žalobce své pochybení zapíral.

[8] Přestože městský soud připustil, že úvahy o bezpečnostním riziku žalobce obsažené v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaná popsala stručně, bylo možné z nich dovodit rozhodné skutečnosti pro hodnocení žalobcovy bezpečnostní spolehlivosti. Rovněž z nich vyplynulo, že žalobce v bezpečnostním řízení o zrušení svého osvědčení uvedl nepravdivé informace. Z těchto důvodů byly podle městského soudu dány důvodné obavy, zda by žalobce plnil všechny své povinnosti při ochraně utajovaných informací, pokud by k nim měl přístup. Uzavřel tedy, že žalobce přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti, která je nutným předpokladem pro vydání a následné držení osvědčení.

[9] Závěrem městský soud dodal, že žalobcem vytýkané neuvedení odkazu na § 14 odst. 1 zákona o utajovaných informacích v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nepředstavuje vadu, která by měla vliv na srozumitelnost a přezkoumatelnost úvah žalované. Jak totiž vysvětlil ředitel žalované v napadeném rozhodnutí, ustanovení § 14 odst. 1 zákona o utajovaných informacích je pouze odkazujícím ustanovením na § 12 odst. 1 písm. d) a § 14 odst. 3 téhož zákona.

III.

[10] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhuje jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Alternativně navrhuje zrušit i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

[11] Stěžovatel má za to, že napadený rozsudek je nezákonný pro nesprávné právní posouzení otázky městským soudem a že v důsledku postupu městského soudu došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Konkrétně namítá, že je pro něj nemožné unést

důkazní břemeno o nezákonnosti postupu žalované, protože mu městský soud paušálně zamezil seznámit se s důkazy z utajované části spisu. Minimálně u záznamu odposlechů schůzky mezi ním a neoprávněnou osobou k tomu neexistoval důvod a tento záznam mu měl být zpřístupněn. Kromě toho neměl možnost přezkoumat ani zákonnost povolení k použití operativní techniky. Mohl tak vycházet pouze z důkazů, které měl k dispozici, tedy především z protokolu o pohovoru (dále jen „protokol“). Není mu přitom známo, že by předpisy žalované zakazovaly stýkat se s jejími bývalými příslušníky. Přestože osobní vztahy mezi ředitelem žalované a zaměstnavatelem neoprávněné osoby nebyly dobré, neopravňuje to žalovanou stěžovatele šikanovat jenom proto, že se s neoprávněnou osobou sešel.

[12] Stěžovatel městskému soudu vytýká i to, že zcela nekriticky přejal argumentaci žalované, aniž by zohlednil, že neoprávněná osoba byla desítky let příslušníkem žalované, a že komunikace mezi ním a neoprávněnou osobou se netýkala utajovaných či citlivých informací. Informace, které byly předmětem jejich rozhovoru na schůzce, jsou totiž veřejně dostupné a neoprávněné osobě jsou známy z doby jejího dřívějšího působení u žalované.

[13] S městským soudem nesouhlasí stěžovatel ani v tom, že by schůzku s neoprávněnou osobou v bezpečnostním řízení o zrušení jeho osvědčení popřel. Naopak z protokolu vyplývá, že schůzku s neoprávněnou osobou potvrdil a na jednotlivé dotazy žalované odpovídal. Otázku 14 položenou žalovanou stěžovatel považuje za mimoběžnou, protože neoprávněná osoba nadřízené stěžovatele osobně znala. Skutečnost, že stěžovatel v rozhovoru s neoprávněnou osobou negativně hodnotil znalosti svých nadřízených, neznamená, že se jedná o citlivé informace. Otázka 23 zase směřovala na tu část rozhovoru, v níž stěžovatel s neoprávněnou osobou probíral informace veřejně přístupné na internetu. Stěžovatel se osobně účastnil schůzky s neoprávněnou osobou, takže ví, že jí žádné citlivé informace nesdělil a v rámci řízení s žalovanou nic nezamlčel. Podle stěžovatele proto žalovaná ani městský soud nepostupovaly při hodnocení komunikace správně, neboť ji dezinterpretovaly. Tím, že je stěžovatel autorem vět vyslovených na schůzce s neoprávněnou osobou, nemohlo by v důsledku zpřístupnění záznamu z této schůzky dojít k ohrožení metod práce žalované. V závěru kasační stížnosti stěžovatel namítl, že byly překročeny limity pro omezení přístupu k důkazům zakotvené judikaturou.

IV.

[14] Žalovaná ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. Nesouhlasí s tím, že by se městský soud dopustil nesprávného právního posouzení a že by jeho postupem došlo k porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces. Kasační stížnost má podle ní povahu polemiky, neboť stěžovatel v ní pouze odlišně a subjektivně hodnotí skutkové a právní závěry městského soudu. Skutečnost, že se stěžovatel nemohl seznámit s některými podklady rozhodnutí, nezakládá nepřezkoumatelnost, ani nesprávné zjištění skutkového stavu. S takovým postupem totiž počítá právní úprava i judikatura Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Výtku stěžovatele, že v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně chybí odkaz na § 14 odst. 1 zákona o utajovaných informacích, považuje žalovaná za bezpředmětnou. Neuvedení tohoto odkazu totiž nezpůsobuje nesrozumitelnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a ředitel žalované se tím navíc v napadeném rozhodnutí zabýval. Žalovaná dále podotýká, že pouze stěžovatel byl v době schůzky s neoprávněnou osobou příslušníkem žalované. Oprávnění stýkat se s bývalými příslušníky žalované není

pokračování

předmětem nyní projednávané věci, proto i uvedené tvrzení stěžovatele považuje za irelevantní. Žalovaná shrnuje, že kasační stížnost není důvodná a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, napadené rozhodnutí i napadený rozsudek jsou v souladu s právními předpisy.

V.

[15] S ohledem na obsah a formulaci kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud musel nejdříve vypořádat s otázkou její přípustnosti. Nejvyšší správní soud zde připomíná, že kasační stížnost je oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). To znamená, že *„uvedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námítka směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se mýjí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s.

[16] V intencích výše uvedeného nezbyvá než konstatovat, že kasační námítka týkající se nemožnosti stěžovatele přezkoumat zákonnost a oprávněnost povolení k použití operativní techniky a neuvedení odkazu na § 14 odst. 1 zákona o utajovaných informacích žalovanou v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, nejsou přípustné. Jedná se totiž o pouhé zopakování žalobních námitek, aniž by stěžovatel jakkoliv polemizoval s právními závěry, které k nim vyslovil městský soud v napadeném rozsudku. Ve zbylém rozsahu je kasační stížnost přípustná.

[17] Nejvyšší správní soud proto dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Stěžovatel předně namítá, že mu postupem městského soudu nebylo umožněno seznámit se s utajovanou částí spisu, takže nemohl unést důkazní břemeno o nezákonném postupu žalované.

[20] Podle § 133 odst. 3 věty první zákona o utajovaných informacích, *úřad označí okolnosti uvedené v odstavci 2, o kterých tvrdí, že ve vztahu k nim nelze zprostit mlčenlivosti, a předseda senátu rozhodne, že části spisu, k nimž se tyto okolnosti váží, budou odděleny, jestliže činnost zpravodajských služeb nebo policie může být ohrožena nebo vážně narušena; do oddělených částí spisu účastník řízení, jeho zástupce a osoby zúčastněné na řízení nahlížet nemohou.*

[21] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že omezení rozsahu zpřístupňování utajovaných informací v soudním řízení správním bylo opakovaně shledáno judikaturou Ústavního soudu jako ústavně konformní (srov. například nálezy Ústavního soudu ze dne 6.

9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04). Rovněž Evropský soud pro lidská práva opakovaně judikoval, že se jedná o legitimní omezení (viz rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 9. 2017, č. 35289/11, *Regner proti České republice*). Aby takové procesní omezení bylo přiměřené, musí být v průběhu soudního řízení vyváжено postupem soudů.

[22] V tomto směru Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 22. 3. 2023, č. j. 6 As 108/2022-38 zdůraznil, že „při přezkumu rozhodnutí vydaného v řízení podle zákona o ochraně utajovaných informací soud není ve vztahu ke skutkovým a právním otázkám týkajícím se podkladů pro rozhodnutí, jež nebyly stěžovateli zpřístupněny, vázán žalobními body a rozhodnutí přezkoumá ze všech hledisek, která z povahy věci mohou mít vliv na zákonitost rozhodnutí (výše citovaný rozsudek č. j. 7 As 5/2008-63). Soud je zde ve zvýšené míře oproti „běžnému“ soudnímu řízení garantem práva na spravedlivý proces, což vyžaduje i jeho zvýšenou aktivitu vůči postupu veřejné správy. Informace, o něž se rozhodnutí v bezpečnostním řízení opírá, musejí být součástí spisu a musejí být poskytnuty soudu v rámci přezkumu. Soud z úřední povinnosti, i nad rámec žalobních námitek, přezkoumá relevanci těch informací, jež stěžovateli nebyly zpřístupněny a ve vztahu k nimž má znemožněno, či přinejmenším zásadně omezeno namítat jejich nezákonnost, věcnou nesprávnost nebo irelevanci pro řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2011 č. j. 7 As 31/2011-101, č. 2602/2012 Sb. NSS). I soud je však při přezkumu rozhodnutí založeného na utajovaných skutečnostech povinen respektovat zájem na jejich ochraně (§ 133 zákona o ochraně utajovaných informací) a popsat zjištěné skutečnosti v odůvodnění svého rozhodnutí jen tak, aby tento zájem nepopřel. Nelze po něm tedy požadovat konkrétní hodnocení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2018 č. j. 9 As 134/2017-42), na druhou stranu však z jeho rozhodnutí musí být patrné, že se zabýval důvody, pro které bylo stěžovateli odňato osvědčení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. prosince 2012 č. j. 7 As 117/2012-78, č. 2825/2013 Sb. NSS).“ Pro stručnost lze na tomto místě dále odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, které provedlo podrobnou rekapitulaci vývoje judikatury Nejvyššího správního soudu a shrnulo požadavky, které z ní plynou z hlediska nezbytné kompenzace omezení procesních práv účastníka bezpečnostního řízení a následného soudního řízení.

[23] Judikatura Nejvyššího správního soudu již také dříve dovodila, že závěr žalovaného o bezpečnostním riziku musí vycházet z dostatečných skutkových zjištění, která „musejí ve svém soubornu být přesvědčivým podkladem pro závěr, že v konkrétním případě znamená naplnění určité skutkové podstaty skutečně bezpečnostní riziko. Je zřejmé, že skutkový základ úvahy mohou tvořit v podstatě jakékoli informace, které má příslušný orgán k dispozici, ať již je získal z jakýchkoli zdrojů a jakýmikoli prostředky. Podstatná je jen informační hodnota takových zjištění. Tu je nutno hodnotit ze všech pro věc relevantních hledisek, zejména je nutno hodnotit věrohodnost (a tedy pravdivostní hodnotu) dané informace a také uvážit, zda je správně vykládána a zda ve skutečnosti nemá jiný význam, než jaký se na první pohled jeví. Posuzování informační hodnoty určitého zjištění je nutně vždy úvahou pravděpodobnostní, založenou v určité míře na odhadu. Proto [...] někdy pro závěr o existenci bezpečnostního rizika postačí zjištění, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna. Může tomu tak být ovšem pouze v případě, že taková eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění a že se na základě dostupných údajů jeví být významně pravděpodobnější než jiná v úvahu připadající vysvětlení.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011-101).

pokračování

[24] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že vyloučení určitých informací z nahlížení a z běžného dokazování je za určitých okolností přípustné (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40). Nenastává však automaticky, ale jen tehdy, pokud soud dospěje k závěru, že k vyloučení takových informací jsou splněny zákonné předpoklady (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 9/2010-94; nebo ze dne 13. 2. 2020, č. j. 8 As 38/2018-114). Zákonný předpoklad pro tento postup spočívá ve skutečnosti, že by činnost zpravodajských služeb nebo policie mohla být ohrožena nebo vážně narušena.

[25] V souzené věci přitom městský soud v usnesení ze dne 2. 5. 2023, č. j. 10 A 112/2022-28, kterým vyloučil utajované informace z nahlížení, shledal, že tomu tak je, neboť zpřístupnění utajovaných informací stěžovateli by mohlo ohrozit činnost žalované jakožto bezpečnostní služby, případně další prověřování stěžovatele či neoprávněné osoby, protože by tím tito získali cenné poznatky ohledně konkrétních postupů a metod žalované. Nejvyšší správní soud má za to, že městský soud se výše citovanou judikaturou beze zbytku řídil a správně ji také na stěžovatelův případ aplikoval. Na tomto místě je vhodné podotknout, že městský soud nevyločil dokumenty obsahující utajované informace z dispozice stěžovatele paušálně, nýbrž se s těmito dokumenty seznámil, posoudil jejich povahu a uvažil, že s ohledem na konkrétní okolnosti posuzované věci existují naléhavé důvody, pro které nelze stěžovatele s těmito utajovanými informacemi seznámit. Tomuto závěru nyní přitakává i Nejvyšší správní soud. Poté, co se sám také s těmito utajovanými informacemi seznámil, zcela sdílí názor městského soudu, že je třeba jejich vyloučení z nahlížení, neboť jsou v nich obsaženy skutečnosti, jejichž zpřístupnění by mohlo vést k odhalení konkrétních postupů a metod žalované, a ohrozit tak její další činnost. Námitky stěžovatele týkající se znepřístupnění utajované části spisu proto nejsou důvodné.

[26] Jakkoli stěžovatel namítá, že u záznamu z odposlechů není důvod pro jejich utajení, protože právě on se osobně účastnil uvedené schůzky s neoprávněnou osobou dne 4. 8. 2021, z níž byl odposlech pořízen, pak ani této argumentaci nelze přisvědčit. Smysl ochrany utajovaných informací totiž spočívá v zamezení jejich vyzrazení. Tím pádem každé rozšíření okruhu subjektů, které k utajovaným informacím mají přístup, zvyšuje riziko jejich vyzrazení. V nyní projednávané věci nejsou chráněny pouze skutečnosti, které stěžovatel neoprávněné osobě sdělil, ale také konkrétní učiněná opatření, stejně jako i postupy, jež bezpečnostní služba v daném případě použila. To ve vztahu k operativní technice může znamenat potřebu zabránit vyzrazení informace například o tom, kde se může taková technika nacházet a jak byla na dané místo umístěna. Skutečnost, že stěžovatel je autorem vět vyřčených v záznamu, je proto zcela bezvýznamná pro úvahy o tom, zda by mu měla být tato část utajovaných informací zpřístupněna.

[27] Z těchto důvodů právo na spravedlivý proces, jehož se stěžovatel dovolává, nemohlo být porušeno specifickým procesním postupem vyplývajícím z povahy předmětu tohoto řízení, ani tím, že mu v řízení a v rozhodnutích nebyly sděleny skutečnosti, jež bylo nezbytné utajit. Zcela mimo předmět rozhodování stojí stěžovatelovy námitky, že není zakázáno stýkat se s bývalými příslušníky žalované a že se kvůli osobním nesympatiím vedení žalované k neoprávněné osobě jedná o šikanu stěžovatele. Nejen, že takové skutečnosti v nyní posuzované věci z průběhu řízení nevyplynuly, ale současně opět nejsou

pro posouzení věci relevantní. Navíc tyto „námitky“ stěžovatel neuvádí do kontextu s žádným skutkovým tvrzením či výkladem právní otázky, kterou by měl Nejvyšší správní soud v nynější věci řešit. Nejedná se tedy o řádně formulované kasační námitky.

[28] Stěžovatel městskému soudu také vytýká, že nekriticky převzal argumentaci žalovaného a nezohlednil přitom, že neoprávněná osoba byla příslušníkem žalované a že sdělované informace neoprávněné osobě neměly povahu utajovaných ani citlivých informací.

[29] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že se městský soud v napadeném rozsudku opakovaně ztotožnil s názorem žalované. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že takový postup nelze bez dalšího zapovědět. Jak již dříve vyslovil například v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, *„je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“* Napadené rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně (která tvoří jeden celek) v souzené věci těmito požadavkům zcela vyhovují, tudíž městskému soudu nelze vyčítat, že na jejich odůvodnění v napadeném rozsudku opakovaně odkazoval.

[30] Přitom však Nejvyšší správní soud neshledal, že by městský soud argumentaci žalovaného přejímal nekriticky. V napadeném rozsudku se věnoval neposkytnutí informací stěžovateli (odst. 23 napadeného rozsudku), zhodnocení konkrétnosti a věrohodnosti skutečností uváděných žalovanou (odst. 24 a 25 napadeného rozsudku) i povaze sdělovaných informací neoprávněné osobě (odst. 22 a 26), a to i nad rámec stěžovatelem uplatněných žalobních námitek. Je tedy zřejmé, že městský soud si byl ve své rozhodovací činnosti plně vědom všech výše uváděných omezení práv stěžovatele, která jsou s nynějším řízením neoddělitelně spjata, stejně jako požadavků na jejich vyvážení vlastním přezkumným postupem. Městský soud správně vyslovil, že k závěru o tom, že u stěžovatele je dáno bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) a g) zákona o utajovaných informacích, postačí, že jeho jednání má vliv na jeho důvěryhodnost a schopnost utajovat informace, a že v bezpečnostním řízení uvede nepravdivé informace rozhodné pro objektivní zjištění stavu. Nepovažoval proto za nezbytné, aby sdělení poskytnutá neoprávněné osobě měla povahu utajovaných informací. Z tohoto důvodu s potřebnou mírou pravděpodobnosti uzavřel, že oba důvody pro zrušení stěžovatelova osvědčení byly naplněny. S tím se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[31] Pro závěr o existenci bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) a g) zákona o utajovaných informacích je tedy bez významu, že neoprávněná osoba, s níž se stěžovatel sešel, v minulosti byla příslušníkem žalované a že sdělení jí poskytnutá nepředstavovala utajované informace. Jak správně zhodnotil městský soud, pro tento závěr je rozhodné to, zda stěžovatelovo jednání mělo vliv na jeho důvěryhodnost a schopnost utajovat informace a zda v bezpečnostním řízení uvedl nepravdivé informace, případně zda zamlčel informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci.

pokračování

[32] Nejvyšší správní soud přitom v této souvislosti po seznámení se s utajovanou částí správního spisu ověřil, že stěžovatel neoprávněné osobě mimo jiné sdělil informace o své služební činnosti, o pracovnících provádějících obranně technické prohlídky, o místech konání konferencí, technických podrobnostech prohlídek prostor, v nichž se konference konaly, o spolupráci s dalšími útvary žalované, o detekování použité techniky a způsobech fungování odposlechů a sledování vozidel. Z povahy těchto sdělení je proto zřejmé, že se jednalo o takové citlivé informace z činnosti žalované, jejichž poskytnutí mohlo ovlivnit důvěryhodnost stěžovatele a jeho schopnost utajovat informace ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona o utajovaných informacích. Na právě uvedeném nemůže nic změnit tvrzení stěžovatele, že s neoprávněnou osobou probíral své nadřízené, které neoprávněná osoba znala a sděloval jí také informace volně dostupné na internetu.

[33] Dále stěžovatel namítá, že v bezpečnostním řízení nezapíral žádné informace a že v napadeném rozsudku není konkrétně uvedeno, co měl zapírat.

[34] Podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona o utajovaných informacích, *za bezpečnostní riziko lze též považovat uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k této žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (§ 94) nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti.*

[35] Žalovaná u stěžovatele dovodila bezpečnostní riziko právě i podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona o utajovaných informacích, přičemž k tomu uvedla, že stěžovatel při pohovoru popíral sdělení dotčených informací, nebo si je dle svých slov nepamatoval. Skutečnost, že stěžovatel při pohovoru své pochybení zapíral, shledal shodně i městský soud po seznámení se s utajovanými informacemi. Přestože připustil, že hodnocení žalobcova chování bylo v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i v napadeném rozhodnutí popsáno stručně, považoval odůvodnění za dostačující.

[36] Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na závěry vyplývající z rozsudku ze dne 4. 7. 2013, č. j. 7 As 49/2013-28. V něm vyslovil, že shledá-li žalovaný „více skutkových důvodů pro existenci bezpečnostního rizika, musí být z jeho rozhodnutí patrné, zda závěr o bezpečnostním riziku obстоjí ve vztahu ke každému skutkovému důvodu, nebo alespoň některým z nich, samostatně, takže případné odpadnutí části z nich na celkovém závěru nic nezmění, anebo zda uvedené skutkové důvody, resp. část z nich, tvoří bezpečnostní riziko pouze proto, že existují současně a jsou provázány“. Nejvyšší správní soud též setrvale judikuje, že pro „nevydání či zrušení platnosti osvědčení tak postačuje toliko existence rizika, tedy potenciální možnosti, že nebude zajištěna ochrana utajovaných informací. „Pojem ‚riziko‘ v sobě zahrnuje určitou obavu, nebezpečí, možnost škody, ohrožení. Pojem bezpečnostního rizika je tedy nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuální možnosti bezpečnostního rizika, což znamená, že pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostních rizik“ (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 5 As 44/2006-74; nebo ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 9/2010-94).

[37] Nejvyšší správní soud z protokolu o pohovoru ověřil, že stěžovatel na dotazy žalované mimo jiné odpověděl, že vždy dodržoval své povinnosti plynoucí ze zákona o utajovaných informacích a ze zákona o služebním poměru, a to včetně povinnosti

mlčenlivosti. Dále uvedl, že neoprávněné osobě po jejím odchodu od žalované nikdy nesdělil žádnou utajovanou ani citlivou informaci o dění u žalované. Schůzku s neoprávněnou osobou potvrdil, nicméně v odpovědi na otázku č. 15 připustil, že neoprávněné osobě sdělil některé interní informace a že některé si nepamatuje. Stejně tak si nepamatoval, že by neoprávněné osobě sděloval detaily z obranně technických prohlídek objektů a vozidel. Uvedl též, že se neoprávněné osobě nezmiňoval o nasazení zpravodajské techniky žalované v operativních akcích či o odhalení takových zařízení a že nanejvýš uvedl, že má kameru, která pozná skladbu zdi. Připustil, že se s neoprávněnou osobou bavili o některých technických podrobnostech způsobu odposlechu a monitorování pohybu vozidel a že této osobě řekl své domněnky o odhalení zařízení použitých k monitorování pohybu vozidel. Dále také uvedl, že se bavili o místech, ve kterých není žádný signál, což stěžovatel považuje za informaci dohledatelnou na internetu. Všechny zmíněné skutečnosti stěžovatel s neoprávněnou osobou rozebíral podle svého vyjádření proto, že oba byli technici, takže je to zajímalo.

[38] Nejvyšší správní soud po porovnání výše uvedených odpovědí s informacemi obsaženými v utajované části spisu dospěl k závěru, že stěžovatel v bezpečnostním řízení dílem uvedl nepravdivé informace. Podklady obsažené v utajované části spisu považuje Nejvyšší správní soud za relevantní a dostatečně konkrétní pro posouzení existence bezpečnostního rizika a informace v nich obsažené za přesvědčivé a věrohodné. Jejich obsahem je řada konkrétních zjištění, která ve svém souhrnu potvrzují závěry žalované a městského soudu o existenci bezpečnostního rizika u stěžovatele ve smyslu § 14 odst. 3 písm. g) zákona o utajovaných informacích. S ohledem na vše výše uvedené tudíž Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem městského soudu, který přisvědčil žalovanému v tom, že je ve stěžovatelově případě dáno bezpečnostní riziko podle posledně zmíněného ustanovení.

[39] Nejvyšší správní soud s ohledem na vše výše uvedené uzavírá, že městský soud se nedopustil nesprávného právního posouzení otázky týkající se posouzení existence bezpečnostních rizik, vedoucí k závěru o tom, že stěžovatel nesplňuje požadavek na bezpečnostní spolehlivost. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tudíž není naplněn.

VI.

[40] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů tohoto řízení nemá. Žalované jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu